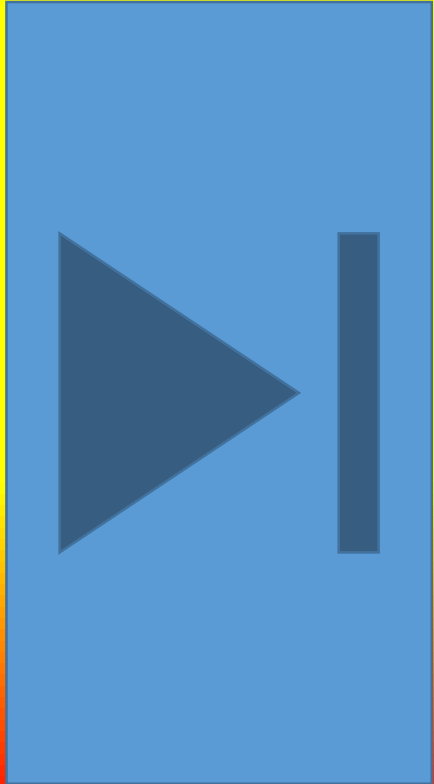

Αρχαιολογικοί χώροι της Κύπρου

Γιώργος

Κολόσσι

- Το Κάστρο Κολοσσίου είναι ένα μεσαιωνικό φρούριο λίγα χιλιόμετρα έξω από την πόλη της Λεμεσού της Κύπρου. Το κτίριο έχει τρεις ορόφους , είναι χτισμένο με λίθους και οι τοίχοι του έχουν πάχος ενάμισι μέτρο.
- Είχε μεγάλη στρατηγική σημασία αφού έλεγχε την περιοχή Κολόσσι που υπήρχαν φυτείες ζαχαροκάλαμου και παραγόταν ζάχαρη. Αρχικά χτίστηκε το 910π.χ. από τους Αγγλους, όταν η περιοχή δόθηκε στον ηγεμόνα της Κύπρου Ούγο Α΄. Το 1306 πέρασε στη κατοχή των Ναϊτών ιπποτών. Το κτίριο αποτελούσε κατοικία του επικεφαλής του τάγματος ενώ έδρευε εκεί και μικρή στρατιωτική δύναμη. Το φρούριο καταστράφηκε από τους Γενουάτες και τους Μαμελούκους για να ξαναχτιστεί το 1454.

- Το 1192 ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος πούλησε την Κύπρο στον Γκυ ντε Λουζινιάν, Γάλλο ευγενή και έκπτωτο βασιλιά της Ιερουσαλήμ. Ο νέος κατακτητής του νησιού έφερε μαζί του πολλούς ιππότες, ευγενείς και στρατιωτικά τάγματα. Τους παραχώρησε μεγάλες εκτάσεις γης και προνόμια, καθιερώνοντας το φεουδαρχικό σύστημα και προστατεύοντας την κυριαρχία του στο νησί από εσωτερικούς και εξωτερικούς εχθρούς.
- Ένα από τα φέουδα αυτά ήταν το φέουδο του Κολοσίου. Περιλάμβανε περίπου 60 χωριά. Η έκταση του ξεκινούσε από την εύφορη πεδιάδα των εκβολών του ποταμού Κούρρη μέχρι τα χωριά Βουνί και Κοιλάνι. Το φέουδο του Κολοσίου παραχωρήθηκε στον Γάλλο ευγενή Γκαρίνους ντε Κόλος. Η ονομασία του χωριού οφείλεται στο όνομα του ευγενή αυτού.
- Το 1210 ο βασιλιάς της Κύπρου Ούγος ο Α΄ αγόρασε το φέουδο και το μεταβίβασε στο τάγμα των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννη της Ιερουσαλήμ (Ιωαννίτες Ιππότες). Οι Ιωαννίτες Ιππότες έκτισαν το πρώτο μικρότερο φρούριο στο Κολόσσι. Το φρούριο αποτέλεσε το κέντρο της στρατιωτικής τους διοίκησης (Μεγάλη Κομμανδάρια). Στις αρχές του 13ου αιώνα ξεκίνησε να οικοδομείται και ο οικισμός της περιοχής που αποτέλεσε το χωριό Κολόσσι.
- Το 1427 το φρούριο καταστράφηκε από επιδρομές των Μαμελούκων της Αιγύπτου. Το 1454, υπό τον διοικητή του τάγματος των Ιωαννιτών Ιπποτών Louis de Magnac, κατασκευάστηκε το υφιστάμενο φρούριο, το μεσαιωνικό Κάστρο Κολοσίου, πάνω στα ερείπια του προηγούμενου.

Καλαβασός Τέντα

Ο νεολιθικός οικισμός της Τέντας βρίσκεται σε μια φυσικά οχυρωμένη θέση στα δυτικά της πεδιάδας του ποταμού Βασιλικού, 38 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Λάρνακας και 45 χιλιόμετρα νότια της Λευκωσίας. Ο οικισμός αυτός αποτελεί, μαζί με τη Χοιροκοιτία, ένα παράδειγμα πρώιμης μόνιμης εγκατάστασης πληθυσμών στο νησί, κατά την ακεραμεική νεολιθική περίοδο (7000-5200 π.Χ.).

- Ο οικισμός ανακαλύφθηκε στα 1947 από τον Πορφύριο Δίκαιο, τότε Έφορο του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Από το 1976 τέθηκε σε εφαρμογή το Ερευνητικό Πρόγραμμα της Πεδιάδας του Βασιλικού από την Αμερικανική Αρχαιολογική Αποστολή του Πανεπιστημίου του Brandeis, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Ian Todd, ο οποίος ανέσκαψε τον οικισμό της Τέντας.
- Ο οικισμός, που περιβάλλεται από τοίχο περίφραξης, αποτελείται από ένα σύνολο κτισμάτων με κύριο χαρακτηριστικό την κυκλική κάτοψη. Το πάνω μέρος των τοίχων ήταν κτισμένο από πηλό, άχυρο, πλίνθους και βότσαλα, ενώ το κάτω μέρος που είναι ορατό σήμερα, είναι λίθινο. Οι στέγες ήταν επίπεδες ως επί το πλείστον. Στο εσωτερικό των οικιών υπήρχαν εστίες και λιθοκτιστες εξέδρες. Οι νεκροί θάβονταν σε λάκκους που ανοίγονταν στο δάπεδό των οικιών ή στον ανοικτό χώρο μεταξύ τους.
- Οι εσωτερικοί τοίχοι των κατοικιών είναι επενδυμένοι με πηλό που φέρει κάποτε γραπτή διακόσμηση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον αποτελεί η εξαιρετικά σπάνια διακόσμηση ενός κτηρίου, όπου διακρίνονται δύο ανθρωπινες μορφές με υψωμένα χέρια.
- Οι διατροφικές ανάγκες των κατοίκων καλύπτονταν από την κτηνοτροφία, τη γεωργία, το κυνήγι και τη συλλογή άγριων καρπών. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν ήταν φτιαγμένα από λίθο και οστά.

